

Handreiking privacy en kaderleden: omgaan met persoonsgegevens in de vereniging NPB

Opsteller:	Rinse van der Hoek, privacy functionaris	Review door:	
Vaststelling:	Besturen	Datum:	23-12-2020
Versienr. doc:	0.1		

Inhoud

1. De vereniging, vrijwillig werk en persoonsgegevens.	1
2. Omgang met persoonsgegevens, gedragsregels, risico's	2
3. Bijlagen	3
a. Gedragscode omgaan met persoonsgegevens	3
b. Geheimhoudings- en privacyverklaring	4

1. De vereniging, vrijwillig werk en persoonsgegevens.

Vakbonden zijn verenigingen waarbij veel werk plaats vindt binnen die vereniging.

Als het gaat om de omgang met persoonsgegevens geldt voor de NPB (incl. NBB) een aantal bijzonderheden:

- Lidmaatschap van een vakbond geldt juridisch als een bijzondere categorie persoonsgegevens¹. Dit soort gegevens vraagt om extra bescherming en vraagt om de zorg dat leden altijd in de regie zijn als het gaat om hun eigen gegevens.
- Leden zelf willen niet altijd dat publiek bekend wordt dat zij bij defensie of politie werken.
- Als leden individuele ondersteuning nodig hebben kan extra informatie nodig zijn, die veelal gevoelig is; het kan gaan om financiële gegevens, gezondheidsgegevens, en informatie over probleemsituatie op de werkvloer.

In alle gevallen geldt dat mensen, werknemers of vrijwilligers, die toegang hebben tot deze persoonsgegevens hiermee zorgvuldig moeten omgaan.

Op de vraag: **mag een vrijwilliger toegang hebben tot de gegevens van één of meer leden?**

Is het antwoord: ja dat mag; de volgende randvoorwaarden zijn van toepassing:

- De taken en de rol van de vrijwilliger zijn duidelijk en expliciet.
- Toegang tot en gebruik van de persoonsgegevens passen bij de taken.
- Er is een gedragscode; deze is aantoonbaar bekend bij de vrijwilliger.
- De vereniging handhaaft de gedragscode en legt bij overtreding sancties op, bijvoorbeeld waarschuwing of ontheffing van de taak.
- Als middel tot bewustwording en overdracht van informatie: iedereen die met persoonsgegevens werkt tekent een privacy- en geheimhoudingsverklaring.

¹ Artikel 9 AVG

2. Omgang met persoonsgegevens, gedragsregels, risico's

Algemeen:

De gedragscode is een richtsnoer voor het gezonde verstand om fatsoenlijk met elkaar om te gaan. Aan iedereen die ten behoeve van de vereniging taken uitvoert, in welke rol dan ook, wordt de gedragscode "omgaan met persoonsgegevens" aangeboden, zie bijlage 4.a.

Ter bewustwording tekent de persoon vervolgens de geheimhoudings- en privacyverklaring, deze wordt door het bestuurssecretariaat gearchiveerd, zie bijlage 4.b

Toegang tot gegevens

Vrijwilligers hebben om meerdere redenen toegang tot ledengegevens of elkaars gegevens.

Voor het merendeel gaat dat om onderlinge contacten of om contacten vanwege groepsbijeenkomsten of voorlichtingsbijeenkomsten.

Hoewel het gaat om leden (dus "bijzondere categorie persoonsgegevens") zijn de risico's voor de vakbond in dit soort situaties beperkt. In principe blijven de betrokken leden zelf in de regie en gaat het alleen om naam en contactgegevens.

Ook in dit geval moeten bestuursleden en vrijwilligers zich wel bewust zijn de basisregels voor privacy, zie onder bij "gedragsregels".

Extra verantwoordelijkheid voor kaderleden en bestuur

De kaderleden die een rol spelen bij individuele ondersteuning van leden vragen extra aandacht, omdat men kennis neemt van meer gevoelige informatie, zoals financiële gegevens, gezondheidsgegevens en eventuele moeilijkheden bij de werkgever.

Het is logisch dat deze groep toegang krijgt tot gevoelige gegevens. Aan de andere kant moet het bestuur goed met deze kaderleden afspreken wat precies de taken zijn en heeft het bestuur de verantwoordelijkheid hier op toe te zien.

Vooraf voor deze groep is kennis van basisregels voor privacy van belang.

3. Bijlagen

a. Gedragscode omgaan met persoonsgegevens

Vooraf:

Deze gedragscode is primair gericht op iedereen die voor of namens de vereniging NPB, incl NBB, werkt met gegevens van personen. Los daarvan kunnen mensen ook op andere manieren met gevoelige of vertrouwelijke informatie te maken krijgen.

De code heeft niet de pretentie uitputtend te zijn. Zorgvuldig en respectvol met elkaar omgaan is in eerste instantie een kwestie van fatsoen en gezond verstand.

Overwegingen over vertrouwelijkheid en privacy:

- De verenigingen zijn maatschappelijke organisaties met een voorbeeldrol op het gebied van de rechten van de mens, waar privacy onderdeel van uit maakt.
- Lidmaatschap van een vakbond is altijd gevoelige informatie (art 9 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming).
- Veel leden beschouwen hun beroep of functie als gevoelige informatie.
- Het lid zelf is in de regie over zijn of haar eigen informatie. Noot: de vereniging kan wel, onder voorwaarde van geheimhouding, voor haar bedrijfsvoering delen uitbesteden en met organisaties samenwerken.
- Lekken van informatie kan schadelijk zijn voor het lid zelf en voor (de reputatie van) de vereniging.
- Het overtreden van de wet over privacy (de AVG) kan ook leiden tot financiële schade voor de verenigingen; en dus voor de leden.

Leden die voor de vereniging werkzaamheden verrichten:

- Handelen in de geest van bovengenoemde overwegingen.
- Behandelen informatie altijd vertrouwelijk en delen informatie alleen met elkaar
 - o hetzij als dat noodzakelijk is voor hun rol,
 - o hetzij als de betreffende leden uitdrukkelijk toestemming hebben gegeven: expliciet, goed geïnformeerd en aantoonbaar.
- Verwijderen de informatie zodra deze niet meer nodig is, laten informatie niet onbeheerd en bewaren zo veel mogelijk informatie op een centraal systeem (zoals All Solutions).
- Zorgen dat gebruikte hulpmiddelen, zoals eigen laptop, mobiele telefoon of tablet, up to date beveiligd zijn.
- Maken indien mogelijk gebruik van de e-mail faciliteiten van de vereniging als informatie over een lid of over leden wordt gedeeld.
- Raadplegen in geval van twijfel hun bestuur of de privacy functionaris van de bond voor advies en volgen de aanwijzingen van het bestuur op.
- Melden incidenten met gegevens (zoals: gegevens komen in verkeerde handen of raken verloren) zo snel mogelijk bij de privacy functionaris van hun bond.
- Teken een privacy- en geheimhoudingsovereenkomst

De privacy functionaris van de bond is bereikbaar via privacy@politiebond.nl,

Het bestuur verwacht dat iedereen die ten behoeve van de bond werkzaamheden verricht en toegang heeft tot vertrouwelijke informatie bovenstaande doorleest en zich aan deze code houdt.

b. Geheimhoudings- en privacyverklaring

Ondergetekende ,
werkzaam voor of ten behoeve <naam vereniging> ,

overwegende dat:

- De ondergetekende in het kader van zijn werkzaamheden toegang heeft tot gegevens van leden en bezoekers van de vereniging,
- De vereniging de privacy van leden en anderen die contact hebben van groot belang vindt en om die reden een gedragscode “omgaan met persoonsgegevens” heeft opgesteld,
- Informatie over lidmaatschap van een vakbond per definitie gevoelige informatie is (artikel 9 van de Europese Algemene Verordening Persoonsgegevens), en ook leden zelf hun functie of beroep vaak als gevoelig beschouwen,
- De ondergetekende in het kader van zijn werkzaamheden tevens kennis kan nemen van anderszins vertrouwelijke en/of gevoelige informatie van de vereniging of informatie van/over derden die de vereniging onder zijn beheer heeft.

verklaart als volgt:

- De ondergetekende heeft de gedragscode “omgaan met persoonsgegevens” gelezen en onderschrijft deze code,
- De ondergetekende zal alle informatie waarvan hij in het kader van de hem opgedragen werkzaamheden kennis neemt zorgvuldig behandelen,
- De ondergetekende zal persoonsgegevens strikt geheimhouden voor derden, tenzij het lid of het bestuur toestemming geeft, of tenzij een wettelijke verplichting (zoals de meldingsplicht voor strafbare feiten) delen met derden noodzakelijk maakt,
- De ondergetekende zal vertrouwelijke informatie slechts delen met medewerkers die vallen onder de CAO van dezelfde vereniging of met personen of bedrijven die ook een geheimhoudingsverklaring met deze zelfde vereniging hebben ondertekend.

is getekend,

..... (naam ondergetekende)

Utrecht, datum

.....(handtekening)